

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Tillatelse etter forurensningsloven for Drangedal kommune til utslipp av kommunalt avløpsvann

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, 22 og 40, samt forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-4. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 4 til og med side 13.

Tillatelsen omfatter både minimumskravene i forurensningsforskriften kap. 14 og andre krav fastsatt av Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften.

Dette tillatelsesdokumentet er endret 23.8.2024 og erstatter tillatelsen av 15.12.2020.

Informasjon fra enhetsregisteret

Navn på ansvarlig enhet	Drangedal kommune, avløpsnett og avløpsrensing
Organisasjonsnummer	973 793 802
Postadresse	Gudbrandsveien 7, 3750 Drangedal

Informasjon om virksomheten fra Statsforvalterens database

Tettbebyggelser	Drangedal tettbebyggelse Nissedal tettbebyggelse i Drangedal
Renseanleggsnavn	Prestestranda renseanlegg
Beliggenhet for renseanlegget	Gudbrandsveien 7, 3750 Drangedal, gbnr. 32/247
Koordinater for renseanlegget	UTM sone 32, øst: 504177, nord: 6550443
Anleggsaktivitet	Avløpsnett og -rensing
Kommune	Drangedal
Fylke	Vestfold og Telemark
NACE-kode og bransje	37.00 Oppsamling og behandling av avløpsvann

Tillatelsesnummer: 2020.1038.T	Anleggsnummer: 4016.0010.01 Prestestranda 4016.0039.01 Drangedals avløpsnett til Langmoen RA	Arkivreferanse: 2019/5148 og 2020/11937
Tillatelse første gang gitt: 27.11.2020	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 23.8.2024
Siv Hege Grøvo fagsjef forurensning	Ailin Gundersen Aarnes seniorrådgiver	

Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
1	15.12.2020	2.5.1	Rettet navn på renseanlegg.
		2.5.2	Presisert at prøveantall er et minimum.
2	23.8.2024	Tittel	Kortet ned.
		Tabell forsiden	Oppdatert informasjon fra enhetsregisteret og Statsforvalterens database. Anleggsnummer endret fra 3815.0010.01 til 4016.0010.01 som følge av ny fylkesinndeling. Lagt til anleggsnummer 4016.0039.01 for Drangedals avløpsnett til Langmoen RA.
		Innholdsfortegnelse	Oppdatert
		Hele dokumentet	Endret Fylkesmannen til Statsforvalteren.
		1.1	Inkludert Drangedal avløpsnett til Langmoen RA i tillatelsens omfang. Lagt til fjerde avsnitt om formalisering av avtaler.
		2.1 tabell 1	Endret frist for å dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) Lagt til krav om å innarbeide Drangedal avløpsnett til Langmoen RA i kommunens styringsdokumenter.
		2.2	Omformulert krav med utløpt frist 31.12.2021 til å gjelde avløpsanlegg tilknyttet Prestestranda renseanlegg (kun tekstlig endring, innholdet i kravet er uendret). Lagt til krav om å innarbeide Drangedal avløpsnett til Langmoen RA i kommunens styringsdokumenter.
		2.3.1	Inkludert Drangedal avløpsnett til Langmoen RA.
		2.3.3	Lagt til nytt kulepunkt 2 med krav som gjelder overløpshendelser på avløpsnett som går til Langmoen RA.
		2.3.4	Utsatt frist til 31.12.2025 for å dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) for avløpsanlegg i Prestestranda tettbebyggelse. Lagt til nytt kulepunkt 2 om virkningsgrad på avløpsnett som fører til Langmoen renseanlegg.
		7	Tekstlig endring i tråd med pålegg om tiltaksorientert resipientovervåking for avløpsanlegg av 3.7.2023.

Innholdsfortegnelse

1	Rammer for tillatelsen	4
1.1	Omfang	4
1.2	Miljømål	4
2	Utslipp til vann	4
2.1	Krav og tilhørende tidsfrister.....	4
2.2	Generelle forhold	5
2.3	Krav til avløpsnettet.....	5
2.4	Krav til utslipp fra renseanlegg	6
2.5	Prøvetaking	7
2.6	Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse	8
2.7	Avløpslam	9
3	Utslipp til luft.....	9
4	Støy	10
5	Forurenset grunn	10
6	Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap	10
6.1	Forebyggende tiltak.....	10
6.2	Varsling av akutt forurensning.....	10
7	Overvåking og rapportering.....	11
7.1	Overvåking etter vannforskriften	11
7.2	Rapportering	11
8	Energi	12
8.1	Energistyringssystem.....	12
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi.....	12
9	Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer	12
10	Tilsyn.....	12
11	Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg	12
12	Krav til årsrapportering	13
12.1	Årlig rapportering	13
12.2	Årlige vurderinger av driftsforhold	13

1 Rammer for tillatelsen

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann fra Prestestranda tettbebyggelse på inntil 4 000 personekvivalenter (pe) i Drangedal kommune. Tillatelsen gjelder også den delen av avløpsnett i Nissedal tettbebyggelse som ligger i Drangedal kommune, heretter kalt Drangedal avløpsnett til Langmoen RA.

Kommunen skal ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse (areal) og størrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426 eller annet). Ved utbygging av kommunens infrastruktur eller vesentlige utvidelse av virksomhet som medfører utvidelse av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens utbredelse og størrelse oppdateres.

Tillatelsen omfatter avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløpsvann og overvann fra Prestestranda renseanlegg og for Drangedal avløpsnett til Langmoen renseanlegg. I tillegg omfattes også krav til slambehandling og overvåking av resipient. Anleggene skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes til enhver tid og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

Samarbeid mellom kommuner innenfor samme tettbebyggelse om håndtering av avløpsvann skal formaliseres gjennom privatrettslige avtaler.

1.2 Miljømål

Formålet med tillatelsen er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. Dette innebærer krav om tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra ledningsnett. I tillegg er det satt krav til kontroll på tilførsler av overvann gjennom oversikt over inn- og utlekking.

2 Utslipp til vann

2.1 Krav og tilhørende tidsfrister

Viktige krav for reduksjon av utslipp og kontroll med disse er vist i Tabell 2.

Tabell 1. Frister for gjennomføring av krav til utbedringer og dokumentasjon.

Tiltak	Frist	Referanse
Utarbeidelse av ROS-analyse, inkludert oppfølgende tiltak	31.12.2021	2.2
Vurdere behov for rensing av overvann	31.12.2021	2.3.2
Utarbeide plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnett (inn- og utlekking) i ulike avrenningssituasjoner	31.12.2021	2.3.2
Utarbeide tiltaksplan mot tilførsler av overvann til avløpssystem	31.12.2021	2.3.2
Dokumentere forurensning fra overløp	31.12.2022	2.3.3
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utslipp fra overløp	31.12.2022	2.3.3
Samlet mengde utslipp via driftsoverløp skal være under 2 % over året for fosfor	31.12.2027	2.3.3
Sanere overløp som er i strid med tillatelsen	31.12.2023	2.3.3
Dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) ved modell eller annet	31.12.2025	2.3.4
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking	Kontinuerlig	2.3.4
Gjennomføre overvåking	31.12.2022	7
Etablere energistyringssystem	31.12.2023	8
Altinn-rapportering	1.3 - årlig	12.1

Tabell 2 fortsetter. Frister for gjennomføring av krav til utbedringer og dokumentasjon.

Tiltak	Frist	Referanse
Utarbeide årsrapport avløpsanlegg	1.3 - årlig	12.2
Innarbeide Drangedal avløpsnett til Langmoen RA i kommunens styringsdokumenter for avløp	31.12.2025	2.2

2.2 Generelle forhold

Gjennomført og planlagt utbygging av avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløp skal beskrives i kommunal avløpsplan (hovedplan avløp og vannmiljø, saneringsplan eller tilsvarende).

Kommunen skal ha kjennskap til om avløpsnett, inkludert forurenset overvann, og renseanlegg påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter. Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke naturmangfoldet.

Kommunen plikter til å ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold. Innen 31.12.2021 skal det utarbeides en samlet risiko- og sårbarhetsvurdering for avløpsanlegg tilknyttet Prestestranda renseanlegg. Risiko som overskrider akseptkriterier skal følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og klimaeffekter som økt nedbørsintensitet og havnivåstigning. Vurderingene skal oppdateres jevnlig og ved vesentlig endring.

All forurensning, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter kommunen å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for.

Kommunen skal innen 31.12.2025 innarbeide Drangedal avløpsnett til Langmoen RA i kommunens styringsdokumenter for avløp (hovedplan avløp, ROS-vurderinger, og andre relevante dokumenter).

2.3 Krav til avløpsnettet

2.3.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Tilknytning til kommunalt avløpsnett innenfor det som inngår i Prestestranda tettbebyggelse og til Drangedal avløpsnett til Langmoen RA, jf. forurensningsforskriften § 11-3 bokstav k, bør være 100 %. Avløpssystem som midlertidig ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett skal gjennomgå tilsvarende rensing som kommunale anlegg.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse og størrelse (pe). Dersom tettbebyggelsens størrelse overskrider tillatelsens størrelse i pe skal Statsforvalteren varsles slik at tillatelsen kan oppdateres.

2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnettet

Overvann bør separeres fra sanitært avløpsvann for å redusere utslipp. Tiltaksplaner skal beskrive status og ambisjoner som skal sikre at overvannsmengder blir så små som mulig.

- Der det er fellessystem skal det dokumenteres at valg av intensitet- og varighetskurver for dimensjonerende tilrenning til avløpsnett er tilstrekkelig oppdaterte, og tar hensyn til forventet klimaeffekt.
- Det skal innen 31.12.2021 gjennomføres en vurdering av behovet for rensing av overvann.

- Det skal innen 31.12.2021 lages en plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnettets i ulike avrenningssituasjoner og tiltak som skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnettets.

2.3.3 Krav til utslipp via driftsoverløp (regnvannsoverløp)

- Kommunen skal ha oversikt over sine driftsoverløp på avløpsnettets. Utslippsmengder skal beregnes basert på målinger eller registreringer.
- For Drangedal avløpsnett til Langmoen RA skal kommunen registrere driftstid for alle overløpshendelser. Alle overløpshendelser med utslipp av miljømessig betydning skal i tillegg ha mengdemåler, slik at dere kan rapportere volum avløpsvann og beregne mengde totalfosfor. Utslippsmengden fra mindre overløpshendelser kan beregnes, dersom en miljørisikovurdering dokumenterer at overløpsutslippet har mindre miljømessig betydning. Registreringer, målinger, beregninger og vurderinger skal inngå i årsrapporteringen, jf. vilkår 12.
- Den samlede mengde utslipp via driftsoverløp skal være under 2 % fosfor over året innen 31.12.2027. Ved fare for overskridelser skal utjevning- eller saneringstiltak settes i verk. Utjevningstiltak kan settes inn foran ledningsnett, i nettet, eventuelt i tilknytning til overløp.
- Overløp som er i strid med tillatelsen skal saneres innen 31.12.2023.
- Før avløp avlastes til overløp bør avløpssjøppel holdes tilbake. Ved behov skal det etableres rutiner for opprydding av forsøpling etter overløpshendelser.
- For driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipienter skal det vurderes å installere oppsamlingstiltak som hindrer overløp i en definert periode.

2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnettets

- Virkningsgraden til avløpsnettets, det vil si hvor stor andel av forurensningsmengden som kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt innen 31.12.2025.
- Fra avløpsnett som leder til Langmoen renseanlegg skal utslipp på grunn av feil ved ledningsnettets, stans i pumpestasjoner og liknende ikke redusere virkningsgraden i avløpsnettets med mer enn maksimalt 5 % over året fram til 31.12.2025, og deretter maksimalt 3 % over året, basert på beregnet mengde fosfor.
- Det skal være etablert et system for å oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning, utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner.
- Kommunen skal ha et overvåkings- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir nødoverløp oppdages straks og utbedres raskt, normalt innen 24 timer.
- Planlagt stans i pumpestasjoner for vedlikehold eller utbedringer skal så langt som forsvarlig ikke gi overløpsdrift. Stans som kan gi brukerkonflikter skal varsles Statsforvalteren på forhånd.

2.4 Krav til utslipp fra renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Mengde avløpsvann skal måles med en maksimal usikkerhet på 10 % for totalt utslipp, inkludert overløp.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Krav til rensing er satt i tabellen under. Avlastning fra overløp tilknyttet renseanlegget er inkludert i renskravene. Prøver av KOF_{Cr} og BOF_5 må minst etterkomme enten krav til utslippskonsentrasjon eller renseseffekt.

For utslipp til følsomt område gjelder kravene i forurensningsforskriftens § 14-6. Rensekravene er gjengitt i Tabell 3.

Tabell 3. Krav til rensing gjelder fra tillatelsens dato.

Renseanlegg	Type resipient	Kontrollparameter					
		P _{tot}		BOF ₅		KOF _{Cr}	
Navn		mg/l	Rensegrad %	mg/l	Rensegrad %	mg/l	Rensegrad %
Prestestranda RA	Øvre Toke Innsjø, følsomt område		90	25	70	125	75

Kommunen plikter snarest å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % eller mer av det renskravene tilsier.

2.5 Prøvetaking

2.5.1 Krav til analyseparameter og metode

Krav til prøvetaking og analyse følger av forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-13 og forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2. Gjeldende krav for Prestestranda rensanlegg er gitt i Tabell 4.

Tabell 4. Minimumskrav til prøvetaking og analyse jf. forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-13 samt forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2

Renseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvann Minimum antall prøver/år	Midlingstid/Metode
Prestestranda	KOF _{Cr} , BOF ₅ ,	12	Døgnblandprøver/ NS-EN-1899-1, NS-EN-1899-2, NS-ISO-6060
	Total fosfor (tot-P)	12	Døgn- eller ukeblandprøver/ NS-EN-ISO-6878

2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering

Kommunen skal sørge for at det tas prøver av tilført og rensset avløpsvann. Når prøver tas, skal vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10 % og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal oppbevares og eventuelt konserveres i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF₅ og KOF_{Cr}. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for tot-P. Det skal minst tas 12 prøver per år.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles eller registreres, og medregnes i rensegraden.

2.5.3 Overholdelse av rensekrav

Alle rensekrav skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene.

Rensekrav skal dokumenteres for hvert prøvedøgn/prøveuke. Årlig renseeffekt og utløpskonsentrasjoner skal beregnes som et gjennomsnitt av enkeltverdier. Midlingstid og antall prøver som skal legges til grunn for beregningene framgår av tabellen i avsnitt 2.5.1. For fosfor defineres kravet som middelverdi over et kalenderår.

Tabellen under gjelder for rensekrav i avsnitt 2.4 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF_5 og KOF_{Cr} .

Tabell 5. Utsnitt av tabell som viser maksimalt antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene, jf. forurensningsforskriften § 14-3.

Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4

Ved beregning av utslipp via overløp kan målte innløpsverdier til renseanlegget eller beregnede konsentrasjoner basert på fortykning aksepteres.

Ved vurdering av analyseresultater skal det ikke tas hensyn til *ekstreme analyseverdier* dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringer av prøver på grunn av uvanlige forhold skal begrunnes og dokumenteres. Det skal alltid tas ut prøver og foretas analyser, selv om foreliggende omstendigheter og forhold gir grunn til å anta at uvanlige forhold er oppstått. Annullering av prøver kan foretas på grunnlag av foreliggende analyseresultats, se "SFT: Informasjon TA-2220/2007."

Avrenning fra snøsmelting og nedbør innenfor gjeldende kriterier for dimensjonering av ledningsnett og renseanlegg, eller driftsproblemer ved renseanlegg med dårlig ledningsnett som hovedårsak, er ikke å anse som uvanlige forhold.

2.5.4 Krav til utslippspunkt

Renset avløpsvann skal føres ut i Øvre Toke, Ø: 504194, N: 6550582 UTM 32, på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og slik at kyst/strandlinjen ikke påvirkes.

2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter

Påslipp av prosessvann fra næringsvirksomhet til kommunalt nett skal skje på en slik måte at krav til utslipp fra ledningsnett og renseanlegg overholdes.

2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse

Kommunen skal sikre at avløpsnettet og tilhørende komponenter (kummer, pumpestasjoner og overløp) etterses og vedlikeholdes på en slik måte at tilsiktet funksjon til enhver tid opprettholdes.

Rutiner for drift og vedlikehold av avløpsanleggene skal være i samsvar med internkontrollforskriften. Kommunen skal i kommunal avløpsplan;

- Fastsette mål og tidfeste delmål for å etterkomme kravene til avløpsanleggets funksjon.
- Etablere system som beregner/stipulerer/anslår inn- og utlekking av fremmedvann til og fra avløpsnettets.
- Dokumentere god kontroll over avløpsnettets funksjon.

Vedlikehold og utbedringer skal utføres på en slik måte at renseseffekten overholdes og overløp unngås. Om dette ikke anses mulig skal Statsforvalteren varsles i så god tid at behovet for tiltak kan vurderes.

2.7 Avløpsslam

Kommunen plikter å sørge for at alt avløpsslam som skal brukes til gjødsel eller jordforbedring håndteres i overensstemmelse med gjødselvereforskriften¹. Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Innholdet av miljøgifter i avløpsvann og slam skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Kommunen skal ha etablert og iverksatt et system for informasjon og kildesporing som sikrer at tilførsler fra potensielle punktkilder holdes på et minimum.

Statsforvalteren kan pålegge kommunen å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

Sammendrag av prøvetaking og analyser, inkludert vurdering av resultatene med konklusjoner, skal inngå i årsrapportene for renseanlegget.

3 Utslipp til luft

Lukt fra renseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnetninger skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Lukt skal være en driftsparameter for hele avløpssystemet og kommunen skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må kommunen vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Kommunen skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt.

Anlegg for utrånning av slam skal drives slik at utslipp av metan begrenses best mulig. Produsert gass skal samles opp og nyttiggjøres dersom det er mulig, jf. kapittel 8 i denne tillatelsen.

¹ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

4 Støy

Utendørs støy fra renseanlegg ved boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager omkring skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanlegget, inkludert intern transport på området til anlegget og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

5 Forurenset grunn

Når det skal legges nye avløpsledninger, skal kommunen ha kjennskap til om ledningsnettets berører områder med forurenset grunn eller forurensede sedimenter i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eller i noen tilfeller godkjenning fra kommunen².

6 Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

6.1 Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

På basis av risikoanalyse skal kommunen iverksette risikoreducerende tiltak. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene, som også kan inkludere justering av beredskapen i kommunen.

6.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. Internkontrollen skal også beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Kommunen skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrudd
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- Utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en akkreditert prøve

² Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider og kap 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

7 Overvåking og rapportering

7.1 Overvåking etter vannforskriften

Kommunen skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra avløpsanlegget (renseanlegg og overløpspunkter) til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking, jf. vannforskriften vedlegg V, punkt 1.3.2, og skal være risikobasert. Prinsippene i Miljødirektoratets *Eksempelsamling for tiltaksorientert overvåking M-997|2018* skal følges og klassifiseringen skal gjøres etter Miljødirektoratets veileder 02:2018 *Klassifisering av miljøtilstand i vann*, eller eventuelt nyere versjoner av disse veiledningene.

Programmet skal forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader innen 1. oktober 2023. Overvåkingen skal igangsettes slik at fullstendig overvåkingsrapport kan sendes Statsforvalteren innen 1. mars 2025.

7.1.1 Utforming av overvåkingsprogram

Overvåkingsprogrammet skal utarbeides, gjennomføres og resultatene skal vurderes av uavhengig vannfaglig ekspertise, og skal inkludere undersøkelser i hovedutløp og ved overløpspunkter av miljømessig betydning. Selve prøvetakingen kan utføres av kommunen/selskapet etter nødvendig opplæring. Prøvetakingspunkter, prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal begrunnes i programmet. Prøvetakingspunkter skal fremkomme av kart, som også skal angi utslippspunkter.

Overvåkingsprogrammet skal inneholde følgende stasjonstyper:

- **Nærstasjoner**
Overvåkingsprogrammet skal inneholde minst én nærstasjon innenfor influensområdet, jf. Miljødirektoratets faktaark M-1288|2019. Prøver fra nærstasjonen(e) skal dokumentere eventuell effekt av utslipp av avløpsvann, og prøver skal minimum tas i sedimenter og relevante biota.
- **Klassifiseringsstasjoner**
For å kartlegge påvirkningens totale utbredelse, skal det i tillegg plasseres klassifiseringsstasjoner i en gradient fra utslippspunktet. Disse stasjonene legges utenfor influensområdet og skal dokumentere tilstanden i resipienten ut ifra samlet belastning.
- **Bakgrunnsstasjoner**
Det skal etableres minst en bakgrunnsstasjon som er upåvirket av avløpsutslippet. Denne skal være referanse for nærstasjonen, slik at påvirkningen fra punktutslippet kan kvantifiseres.

7.1.2 Antall år mellom hver undersøkelse (omdrev)

De første tre årene med overvåking skal det gjennomføres årlige undersøkelser. Dersom resultatene varierer lite disse tre årene, kan antall år mellom hver undersøkelse (omdrev) reduseres til å følge anbefalingene i M-997|2018 punkt 3.4.3, eller nyeste versjon av denne rapporten.

Overvåkingen skal utover dette opprettholdes i henhold til opprinnelig plan inntil endringer er skriftlig avklart med Statsforvalteren. Statsforvalteren kan også på eget initiativ vurdere å endre frekvensen for overvåking, dersom utslippet fra avløpsanlegget eller tilstanden i vannforekomsten(e) endres.

7.2 Rapportering

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Resultatene skal foreligge i form av en rapport som drøfter resultatene og redegjør for hvorvidt det er sannsynlig at avløpsanlegget påvirker vannforekomstens tilstand. Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen

1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Importmal og informasjon finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Vurdering av resultatene og konklusjoner fra undersøkelsen skal inngå i årsrapportene ihht. tillatelsens pkt 12.1.

8 Energi

8.1 Energistyringssystem

Kommunen skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal være etablert innen 31.12.2023 og inngå i internkontrollen.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Kommunen skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

9 Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

10 Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

11 Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om renseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter

⁴ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

som kan medføre fare for forurensning kan ikke startes før Statsforvalteren har gitt midlertidig unntak. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Statsforvalteren i god tid.

12 Krav til årsrapportering

12.1 Årlig rapportering

Kommunen skal rapportere avløpsdata til Altinn innen 1. mars hvert år.

12.2 Årlige vurderinger av driftsforhold

Det skal utarbeides korte årsrapporter delt inn i hhv avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking, og legge vekt på overordnede kvalitative vurderinger.

Følgende skal rapporteres:

- Hvordan dagens og planlagt oppgradering av avløpsnett vil medføre at fastsatte krav og delmål etterkommes.
- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking.
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak.
- Hvordan renseanlegget fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing, driftsstabilitet og fremtidig renskapasitet beskrives.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking.
- Status for risikovurderinger og oppfølging.

Data som rapporteres til Altinn eller Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva kommunen selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Årsrapporten skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars årlig.